

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Завідувач кафедри міжкультурної
комунікації та перекладу**

_____ А. Й. Паславська

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Освітній рівень бакалавр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Освітня програма: «Переклад двох іноземних мов та міжкультурна комунікація»

Львів – 2022 рік

Силабус курсу «Вступ до спеціальності»

2022/2023 навчального року

Назва курсу	Вступ до спеціальності
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька</i> Освітня програма <i>«Переклад двох іноземних мов та міжкультурна комунікація»</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Ляшенко Тетяна Степанівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	tetyana.lyashenko@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/lyashenko-tetyana-stepanivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щопонеділка, 15.00-16.20
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 417)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/departament/mizhkulturnoji-komunikatsiji-ta-perekladu
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Вступ до спеціальності» є нормативною дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми «Переклад двох іноземних мов та міжкультурна комунікація» ОС «бакалавр», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу – надати студентам знання щодо основних засад перекладу та перекладацького процесу як особливого виду

	<p>лінгвістичної і комунікативної діяльності, знання про теорії перекладу, принципи, методи та прийоми його здійснення на практиці, а також практичне оволодіння ними.</p> <p>Основне <i>завдання</i> курсу –</p> <ul style="list-style-type: none"> • створити концептуальну базу для подальшого набуття студентами практичних умінь та навичок у галузі перекладу; • ознайомити студентів із головними поняттями, проблематикою, термінологією загальної теорії перекладу, визначити її місце в системі інших наукових дисциплін; • виділити об’єкт і предмет сучасної теорії перекладу; • дати загальну характеристику складових процесу перекладу; • познайомити з головними категоріями теорії перекладу: еквівалентністю та адекватністю; • сформувані умінь та навички використання прийомів перекладу на різних рівнях еквівалентності; • сформувані вміння використовувати при перекладі різні типи словників, інформаційних джерел та інтернет-ресурси; • виробити початкові навички спостереження мовних явищ і наукового аналізу.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Теорія і практика перекладу німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. 2. Назаркевич Х.Я. Основи перекладознавства в 2 ч. Ч. 1 – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 3. Kautz, Ulrich. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium und Goethe Institut, 2002. 4. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 8., neubearbeitete Auflage. – Tübingen und Basel: A. Francke, 2011. 5. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. – Heidelberg: Groos, 1995. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. Навч.посібник. — К.: Юніверс, 2002. 2. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. – Вінниця: Нова книга, 2008. 3. Нямцу А. С., Гураль М. І. Типологія перекладу. Навчальний посібник. – Чернівці, Рута, 2008. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prunč, E. Einführung in die Translationswissenschaft. Bd.1 Orientierungsrahmen. 2., erw. und verb. Aufl. ITAT, Graz. 2002. https://online.uni-graz.at/kfu_online/wbFPCompsCallbacks.cbExecuteDownload?pDocStoreNr=70888
<p>Тривалість курсу</p>	<p>Один семестр (3), 90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Загальна кількість годин – 90 32 години аудиторних занять, з них 20 годин лекцій, 12 годин практичних занять, 58 годин самостійної роботи.</p>

Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ класифікацію видів і типів перекладу; ➤ етапи процесу перекладу; ➤ фактори, що впливають на його здійснення (функціонально-стилістичні та жанрові особливості тексту оригіналу, характер учасників процесу перекладу, умови його здійснення); ➤ головні відмінності між усним та письмовим перекладом; ➤ вимоги до перекладача під час перекладу усних та письмових матеріалів; ➤ особливості односторонньої і двосторонньої моделі перекладу; ➤ класифікацію видів еквівалентності. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ давати характеристику головним науковим і теоретичним школам перекладознавства, знати їхніх видатних представників, здатність розуміти головні терміни, процеси та закономірності сучасних теорій перекладу; ➤ визначати та обирати головні перекладацькі стратегії та тактики для побудови граматично коректного, змістовно та стилістично адекватного повідомлення або тексту; ➤ адекватно здійснювати вибір словника для перекладу текстів різних жанрів ➤ розрізняти на практиці види і типи перекладу, функціональні типи тексту з притаманними їм особливостями будови та мовного оформлення; ➤ володіти найголовнішими методологічними принципами виконання різних типів перекладу.
Ключові слова	загальна теорія перекладу, типологія перекладів, процес перекладу, еквівалентність, адекватність, типи текстів, перекладацькі одиниці, стратегії та прийоми перекладу
Формат курсу	Очний
Навчально-методичне забезпечення	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль	Іспит в кінці семестру Іспит проводиться у формі співбесіди з екзаменатором.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Вступ до мовознавства», «Перша іноземна мова (німецька мова)».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на: <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів. Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм», конкурси

	з практичними завданнями та їх подальше обговорення, використання мультимедійних комп'ютерних програм).									
Необхідне обладнання	Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань. Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук, проектор і інтерактивна дошка.									
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за результати поточного модульного контролю та іспит у формі співбесіди з екзаменатором. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Підсумковий модуль у формі співбесіди з екзаменатором (макс.50 балів) + результати поточного модульного контролю (макс.50 балів) = 100 балів)									
	Модуль I			Модуль II				Підсумковий контроль (іспит)	Сума	
Кількість балів за модуль	25			25						
Змістові модулі	ЗМ 1	ЗМ2	Модульний контроль 1	ЗМ 3	ЗМ 4	Модульний контроль 2				
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	15			10	15		10	50	100	
Розподіл балів	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота				
	5	5	5	10	5	5	5	10		
Наукова робота	Участь у студентських наукових конференціях, семінарах, круглих столах, олімпіадах та конкурсах							1 - 10		
Шкала оцінювання модульної контрольної роботи										
Кількість балів					% правильних відповідей					
10					100 – 96					
9					95 – 91					
8					90 – 86					
7					85 – 81					
6					80 – 76					
5					75 – 71					
4					70 – 66					
3					65 – 61					
2					60 – 56					
1					55 – 51					

	0	50 і менше
	<p>Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); підготовка до контрольних робіт.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в іншій узгодженій з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>	
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>1. Translationswissenschaft als eigenständige Disziplin. Ihr Gegenstand und Grundbegriffe. Die Rolle des Dolmetschens und Übersetzens in der heutigen Zeit.</p>	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Der Begriff Text relevant für das Übersetzen. Der Ausgangstext und der Zieltext. Textfunktion. 3. Der Begriff Texttypen. 4. Der Begriff Textsorten. 5. Der Begriff der Interferenz 6. Der Begriff der Invarianz. 7. Der Begriff der Äquivalenz. Zum Unterschied Adäquatheit und Äquivalenz. Formale und dynamische Äquivalenz. Relative Äquivalenzbegriffe in der Übersetzungswissenschaft. 8. Äquivalenzarten nach Koller. 9. Entsprechungstypen der denotativen Äquivalenz. 10. Das Übersetzen als eine textgebundene Kommunikationshandlung. Definition des Übersetzens. Teilnehmer des Übersetzungsprozesses. 11. Der Begriff der Loyalität. Übersetzungsbedingungen. 12. Abarten des Übersetzens nach der Präsentationsform des AT. 13. Abarten des Übersetzens nach dem Charakter und Qualität der Entsprechung des AT dem ZT. 14. Übersetzungstypen nach der Verfahrensweise (von K.Reiß). 15. Abarten des Übersetzens nach den gattungsstilistischen Besonderheiten der Übersetzungstexte. 16. Die rezeptive Phase des Übersetzungsprozesses. 17. Die übersetzungsvorbereitende Textanalyse. 18. Textexterne und textinterne Faktoren. 19. Die produktive Phase des Übersetzungsprozesses. 20. Die Redaktion des ZT. 21. Die übersetzungsrelevante Recherche 22. Kriterien der Auswahl der Wörterbücher. Handbibliothek des Übersetzers. 23. Parallel- und Hintergrundtexten. Glossare und Datenbanken. Informanten. 24. Definition des Dolmetschens. Abarten des Dolmetschens. Die Vorbereitung auf den Dolmetscheinsatz. 25. Das unilaterale konsekutive Dolmetschen. Die rezeptive und produktive Phase des Dolmetschvorgangs. 26. Die Dolmetschnotation 27. Die Besonderheiten des bilateralen Dolmetschens. 28. Das Simultandolmetschen. 29. Strategien und Techniken des Dolmetschens. 30. Zum Problem der Übersetzungseinheiten. 31. Ebenen der Übersetzungseinheiten.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.